WSCHÓD

Lwów Stanisławów Tarnopol

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

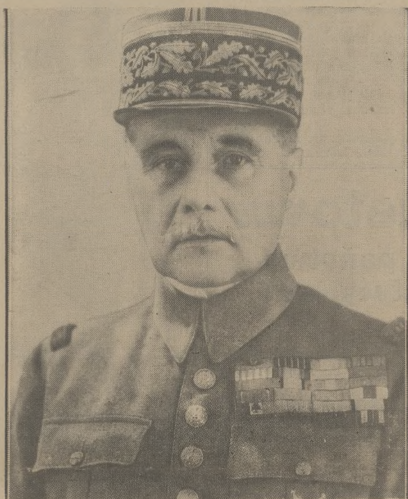
Nr. 21 Cena 20 groszy

Dnia 20 sierpnia 1936

WYCHODZI 10, 20 i 30 KAŻDEGO MIESIĄCA.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA
Agencja „Wschód"
Lwów, pl. Akademicki 4. — Tel. 210-86.

ŻYCIE MIAST i WSI WOJEWÓDZTW POŁUDNIOWO-WSCHODNICH.

General Maurycy Gustaw Gamelin
Szef Sztabu Generalnego Armii Francuskiej i Wiceprzewodniczący Najwyższej Rady Wojennej.
(Do artykułu na stronie 4 i 5.)

Wielki Zjazd Młodzieży do Lwowa
na Ogólnokrajową wystawę leśną na Targach Wschodnich

Minister oświaty Świętosławski wydał specjalny okólnik do władz szkolnych, zwracając uwagę **na znaczenie naukowe i dydaktyczne Ogólnokrajowej Wystawy Leśnej we Lwowie, zorganizowanej w ramach Targów Wschodnich.**

P. Minister oświaty zwrócił szczególną uwagę na wartościową gospodarkę leśną i korzyści tej wystawy dla szkół, podkreślając, że należy zorganizować gremjalne zwiedzanie wystawy i umożliwić to młodzieży szkolnej.

Jak się dowiadujemy Kuratoria szkolne na terenie całego państwa przystąpiły już do opracowania planu masowych wycieczek młodzieży szkolnej. Kuratoria szkolne upoważniły dyrekcje szkół, inspektorów szkolnych i kierownictwa szkół do organizowania masowych wycieczek szkolnych.

Kurator Okręgu szkolnego we Lwowie p. Gadomski ogłosił, że wycieczki szkolne, przybywające na wystawę na kilkudniowy pobyt i reflektujące na noclegi w Szkolnem Schronisku Wycieczkowem (ul. Ormiańska 23) winny zgłaszać do Kuratorium lwowskiego (Biuro Higieny) jak najszybciej daty i godziny przyjazdu i odjazdu, oraz ilość młodzieży z podziałem na chłopców i dziewczęta. Przyjazd może nastąpić tylko po otrzymaniu z Kuratorium odpowiedzi o zarezerwowaniu noclegu w Szkolnem Schronisku Wycieczkowem. Opłata wynosi 30 gr. od osoby za dobę, każdy uczestnik wycieczki musi mieć ze sobą prześcieradło. Schronisko dysponuje 50 łóżkami.

Poza tym możliwe jest zakwaterowanie młodzieży w Towarzystwie Krajoznawczem, Domu Emigracyjnym i t. p.

Zorganizowanie Kółka rolniczego w powiecie borszczowskim

W Borszczowie odbyło się zebranie obywatelskie, na którem zawiązano Kółko rolnicze z inicjatywy C. T. R. i wyrano Zarząd, na czele którego stanął mgr. Gałaczyński, sekretarz Wydziału Powiatowego. W najbliższym czasie utworzona będzie dla sklepów Kółek rolniczych hurtownia, która zaopatrywać będzie te sklepy w towary. Sklepów takich jest w powiecie borszczowskim 18. Ponadto hurtownia zaopatrywać będzie sklep detaliczny Kółka rolniczego w Borszczowie.

Generał Francisco Franco
Dowódca wojsk powstańczych w Hiszpanji.

Budowa nowej cukrowni
w Tarnopolu

Z Tarnopola donoszą, że nastąpiło już ostateczne rozstrzygnięcie w sprawie wyboru miejsca pod budowę cukrowni, która ma stanąć na Podolu. Wybrano kompleks gruntów na terenie gminy Berezowica Wielka pod Tarnopolem. Przygotowania do budowy tej nowej cukrowni na terenie trzech województw południowo-wschodnich, a pierwszej na terenie województwa tarnopolskiego, rozpoczną się już we wrześniu tego roku. Nowa cukrownia będzie uruchomiona zupełnie w roku 1938.

—o—

Wielki Zjazd Straży Pożarnych
w Tarnopolu

Wojewoda tarnopolski dr. Alfred Biłyk dokonuje przeglądu licznych znakomicie wyszkolonych oddziałów Straży pożarnych. P. wojewodzie towarzyszą: wiceprezes Zarządu głównego Zw. Straży Pożarnych senator b. wojewoda hr. Gołuchowski, prezes Okręgowego Zarządu Zw. Straży Pożarnych w Tarnopolu radca Stalony Dobrzański i komendant zjazdu dyr. Zabokrzecki.

W Tarnopolu odbył się Wojewódzki ćwiczebny zjazd Straży Pożarnych, na który stawiło się blisko 4.000 członków. Raport przyjął prezes Okręgu radca Stalony-Dobrzański. Popisy Straży Pożarnych w grupach wiejskich i miejskich wykazały doskonałą sprawność Straży.

W zjeździe wziął udział P. Wojewoda tarnopolski dr. Biłyk oraz przedstawiciel Zarządu głównego senator Gołuchowski.

Po nabożeństwie odbyła się dekoracja szeregu osób za pracę na polu pożarnictwa.

W czasie obrad przemawiali prezes radca Dobrzański, senator Gołuchowski, prezydent Widacki, pułkownik Mozdzeniewicz oraz przedstawiciele władz.

Po odczytaniu depesz hołdowniczych dla Pana Prezydenta, Naczelnego Wodza i P. Premiera, odbyła się defilada.

Obszerne sprawozdanie z tego zjazdu wraz z ilustracjami podamy w następnym numerze „Wschodu".

—o—

Wprowadzenie zasad nowej ortografji
od nowego roku szkolnego

Kuratorium szkolne lwowskie ogłosiło instrukcję w sprawie wprowadzenia w szkołach zasady nowej ortografji z dniem 1 września.

Nową ortografję wprowadza się zasadniczo we wszystkich klasach i oddziałach szkół ogólnokształcących, w klasach i kursach szkół zawodowych oraz w szkołach wieczorowych dla dorosłych od początku roku szkolnego. Władze szkolne ustaliły, że do stosowania zasad nowej ortografji **należy młodzież wdrażać stopniowo.**

W ciągu roku szkolnego 1936/37 można **ustosunkowywać się tolerancyjnie do omyłek, popełnianych przez młodzież w wypracowaniach piśmiennych t. zw. swobodnych.** Natomiast w ćwiczeniach ortograficznych należy położyć nacisk na poprawne stosowanie nowej ortografji.

Nauczyciele otrzymają instrukcję, aby uświadamiać młodzież o zasadach nowej ortografji i zwracać uwagę na odstępstwa od zasad nowej ortografji, występujących w podręcznikach, w których zastosowano ortografję dotychczasową. Podręcznik taki będzie na podstawie wskazówek nauczycieli poprawiany. Wydane już zostały szczegółowe wskazówki co do stosowania nowej ortografji w szkołach powszechnych trzeciego stopnia, w szkołach powszechnych pierwszego i drugiego stopnia, oraz w szkołach średnich ogólnokształcących.

W klasach I—IV szkół powszechnych trzeciego stopnia nie będzie wprowadzać się specjalnych ćwiczeń, mających na celu opanowanie nowej ortografji. Przyswajanie uczniom sposobu pisania według nowych zasad, wystąpi przygodnie w związku z różnemi ćwiczeniami piśmiennemi.

Jeżeli w klasie I pojawi się w elementarzu niezgodność z zasadami nowej ortografji, nauczyciel jest obowiązany do napisania wyrazu lub zdania na tablicy według nowej ortografji. Na podstawie tego wzoru uczniowie mają dokonać poprawek w tekście elementarza. W klasach II do IV należy unikać zadawania do przepisywania z książki takich urywków, które wykazują niezgodności z nową ortografją.

Wielki ruch na kolejach małopolskich — powrót z wakacji

Od kilku dni na kolejach małopolskich, a specjalnie na linjach prowadzących do uzdrowisk i letnisk panuje bardzo silny ruch pasażerski, a to w związku z rozpoczętym już powrotem z wakacji. Zwłaszcza dłuższe deszcze podziałały na przyspieszenie powrotu z wypoczynkéw, zauważono, że letniska i uzdrowiska wschodnio - małopolskie dość poważnie pustoszeją. W uzdrowiskach tych spodziewają się napływu gości i kuracjuszy dopiero na sezon ostatni, rozpoczynający się w pierwszych dniach września br.

Wódz Naczelny generał dywizji, Rydz Śmigły, na defiladzie samolotów na lotnisku w Okęciu pod Warszawą, w otoczeniu sztabu.

Trzydniowa lustracja powiatów
wojewody Beliny Prażmowskiego

Wojewoda lwowski Belina Prażmowski dokonał lustracji starostwa powiatowego w Rudkach, Samborze i Drohobyczu.

W starostwach tych p. wojewoda odbył dłuższe konferencje ze starostami i omawiał cały szereg spraw społecznych, gospodarczych, zatrudnienia bezrobotnych, drogowych itp.

Następnie p. wojewoda Belina Prażmowski przybył o godz. 8 rano na lustrację do starostwa powiatowego w Turce n/Stryjem, gdzie stwierdził obecność wszystkich urzędników, a następnie odbył lustrację starostwa i Wydziału powiatowego. Po odbyciu konferencji ze starostą p. Wagnerem, p. wojewoda udał się do Urzędu skarbowego.

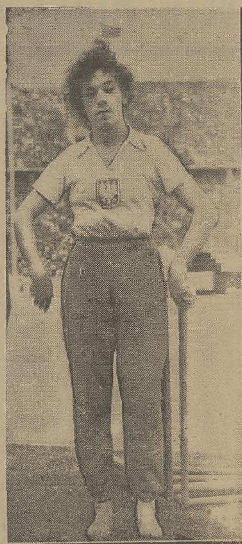
Następnie p. wojewoda lwowski przeprowadził lustrację starostw w Lesku i Sanoku. P. wojewoda przybył na odcinek budującej się drogi: Komańcza-Wislok, gdzie zapoznał się ze stanem robót i zażądał informacyj od kierownictwa technicznego budowy tej drogi.

W miejscowości Wisłok przeprowadził p. wojewoda lustrację posterunku policji państwowej.

Następnie zwiedził p. wojewoda pensjonat SS. Nazaretanek, informował się i interesował ruchem turystycznym, letniskowym powiatu.

Dalej p. wojewoda przybył do starostwa powiatowego w Krośnie, gdzie przeprowadził lustrację urzędu starościńskiego, urzędu skarbowego i stwierdził obecność urzędników. W starostwie p. wojewoda odbył konferencję na temat szeregu spraw organizacyjnych, społecznych i gospodarczych.

Wreszcie przeprowadził p. wojewoda lustrację starostwa powiatowego w Brzozowie.

Stanisława Walasiewiczówna zdobyła na Olimpjadzie drugie miejsce w biegu na 100 metrów.

Pomyślna sytuacja budżetowa
Wzrost dochodów i spadek wydatków państwa
Prace nad czteroletnim planem inwestycyjnym

W prezydjum Rady ministrów odbyła się konferencja prasowa, na której zastępca szefa gabinetu min. skarbu p. Janusz Rakowski, przedstawił sytuację skarbową.

Pierwsze cztery miesiące bieżącego roku budżetowego zamknięte zostały nadwyżką w kwocie 1,800.000 zł. Cyfra ta nabiera właściwego znaczenia wówczas, gdy zestawi się ją ze 105 miljonami zł. deficytu w tym samym okresie kwiecień—lipiec r. ub. Dzięki zrównoważeniu budżetu skończyło się ustawiczne poszukiwanie przez skarb państwa kredytu na rynku na pokrywanie niedoborów skarbowych czy to drogą pożyczek, czy przez emitowanie bonów plasowanych w bankach państwowych i zakładach ubezpieczeniowych. W związku z tem poczyna się już zjawiać zdolność kredytowa poszczególnych instytucyj i przedsiębiorstw: firmy prywatne ofiarowują się pracować dla rządu na kredyt np. przy budowie dróg.

Analizując w jaki sposób osiągnięto równowagę budżetową mówca wykazuje, że nastąpiło to na skutek ściśle przestrzeganych zarządzeń oszczędnościowych; wydatki budżetowe w pierwszych czterech miesiącach bieżącego roku budżetowego zmniejszyły się w porównaniu z r. ub. o 5,7 proc., czyli przeszło o 41 miljonów złotych. Oszczędności te pochodzą głównie ze zmniejszonej obsługi długów i emerytur.

Jednocześnie zaznacza się w ostatnich miesiącach wzrost dochodów skarbowych, oparty o wzrastający dochód społeczny. Niektóre niepodwyższone, a nawet obniżone w skali podatki poczynają wykazywać tendencję zwyżkową, co jest najlepszym wskaźnikiem poprawy sytuacji ogólnej. W pierwszym kwartale bieżącego roku budżetowego dochody budżetowe wyniosły 523,7 milj. zł. w porównaniu z 474,1 milj. zł. wpływów w tymsamym kwartale r. ub. Na ten wzrost wpłynął przedewszystkiem podatek specjalny od uposażeń i podatek dochodowy, a także wpłaty monopolów państwowych i przedsiębiorstw, głównie lasów państwowych.

Najbardziej charakterystyczne dla oceny sytuacji wpływy z podatków pośrednich wykazują w pierwszym kwartale b. r. budżetowego jeszcze wzrost stosunkowo nieznaczny, wyrażający się kwotą przeszło miljona zł., ale już w lipcu w porównaniu z lipcem r. ub. daje się zauważyć większy wzrost zarówno w podatkach pośrednich jak i bezpośrednich.

Następnie p. radca Rakowski omawia prace przy układaniu nowego budżetu na r. 1937/38. Dotychczasowa polityka oszczędności budżetowych musi być kontynuowana, aby nadal utrzymać równowagę budżetową. Nie znaczy to jednak, aby wszystkie pozycje dotychczasowe miały być utrzymane w tej samej wysokości. Okazało się, że trzeba bądź to urealnić w budżecie niektóre wpływy, a więc je zmniejszyć, n. p. jeśli chodzi o wpłaty kolei, bądź też podwyższyć niektóre wydatki, których zbyt niskie preliminowanie nie odpowiada potrzebom społecznym. Dla przykładu można tu zacytować szkolnictwo. Prace nad nowym budżetem zostały w r. b. przyspieszone i trwają już od szeregu tygodni.

W parze z pracami budżetowemi idzie akcja ministerstwa skarbu, zmierzająca do ułożenia właściwych stosunków między urzędami skarbowemi a płatnikami podatków. Ministerstwo tępi wszelkie wybujałości lokalne w polityce skarbowo-podatkowej, z drugiej zaś strony przestrzega zasady jednakowego traktowania wszystkich płatników.

Ministerstwo skarbu zwróciło uwagę na zagadnienia wykonania ustawy o przejmowaniu ziemi za zaległe należności skarbowe. Przepisy odnośne 1933 r., prawie zupełnie dotychczas niewyzyskiwane, zostały ostatnio znowelizowane. Ich moc obowiązująca rozciąga się obecnie na gospodarstwa średnie, poczynając od 50 ha, gdy dawniej granica zaczynała się od 200 ha; ponadto przesunięto termin powstania zaległości uprawniających do przejęcia gruntów na dzień 1. I. 1936 r. Postępowanie o przejęcie gruntów ma być wszczynane przedewszystkiem w stosunku do płatników jawnej złej woli, oraz takich, których należności zaległe przekraczają 3-krotnie dokonane dla nich na r. 1935/36 wymiary, a którzy jednocześnie zalegają z zapłatą bieżących należności podatkowych.

Na zakończenie p. radca Rakowski poinformował zebranych o pracach ministerstwa skarbu nad przygotowanniem 4-letniego planu inwestycyjnego oraz — w jego ramach — szczegółowego planu na rok 1937. Prace te prowadzone są niezależnie od wzmożonego tempa prac nad wykonywaniem planu tegorocznego.

Widocznym rezultatem tegorocznej akcji robót publicznych i inwestycyj jest zmniejszanie się stanu zarejestrowanych bezrobotnych o 210.000 w porównaniu z maksymalną cyfrą z marca br. Nadto sporo robotników znalazło pracę poza biurami pośrednictwa pracy, co nie zostało ujawnione przed styczniem. W tej chwili na robotach finansowanych przez Fundusz Pracy zatrudnionych jest około 110.000 osób, na robotach zaś prowadzonych przez ministerstwo komunikacji około 160.000 robotników. Podkreślić też należy, że w następstwie robót prowadzonych przez państwo, coraz więcej robotników przybywać poczyna w prywatnych warsztatach pracy.

Stan zatrudnienia w hutnictwie i w przemyśle przetwórczym wzrósł w porównaniu z tym samym okresem r. ub., co stanowi z punktu widzenia strukturalnego rozładowania bezrobocia bardzo pomyślny objaw.

Co się tyczy nowego planu inwestycyjnego, to na podstawie opracowanych już materjałów przez poszczególne ministerstwa, sporządzone będą szczegółowe wykazy robót projektowanych w każdym resorcie. Po otrzymaniu tych materjałów, komitet ekonomiczny ministrów ustali ogólny plan, harmonizujący z sobą poszczególne projektowane inwestycje. Przy opracowaniu tego planu ma być położony nacisk na inwestycje o charakterze dochodowym, które wzmacniać będą prywatne życie gospodarcze i stwarzać podstawę do stałego zatrudniania bezrobotnych. Wszystkie prace przygotowawcze nad ustaleniem 4-letniego planu inwestycyjnego zcentralizowane zostały w gabinecie ministra skarbu.

—o—

Następny numer WSCHODU,

który powinien się ukazać dnia 30 sierpnia b. r. wyjdzie z kilkudniowem opóźnieniem z powodu

TARGÓW WSCHODNICH

rozpoczynających się dnia 5-go września b. r.

Następny numer WSCHODU będzie poświęcony Targom Wschodnim i zawierać będzie bardzo duży materjał gospodarczy, informacyjny, opisowy.

Numer WSCHODU na Targi Wschodnie będzie zawierać około 30 stronnic druku i około 100 CIEKAWYCH i AKTUALNYCH ILUSTRACYJ.

Prosimy do tego numeru specjalnego nadsyłać materjał informacyjny najpóźniej do dnia 28-go sierpnia b. r.

Ogłoszenia i artykuły reklamowe przyjmuje

Administracja WSCHODU

Lwów, pl. Akademicki 4, telefon 210-86.

Stan sanitarny województwa stanisławowskiego

Według ostatnich zestawień statystycznych za maj i czerwiec b. r. stan sanitarny województwa stanisławowskiego jest stosunkowo pomyślny. W większej ilości z chorób epidemicznych zanotowano odrę, która na terenie powiatu dolińskiego wystąpiła w 49 wypadkach, powiatu rohatyńskiego 33, powiatu tłumackiego 137. Gruźlica natomiast występowała wprawdzie w stosunkowo niedużej ilości, bo w danym okresie 99 wypadków, jednak śmiertelność była bardzo duża, bo wynosiła 56 wypadków, tj. przeszło 50 procent. Dur brzuszny, dur plamisty, czerwonka, płonica i błonica wystąpiła razem w kilkudziesięciu wypadkach, przy minimalnej śmiertelności.

—oo—

Potas jest pokarmem niezbędnym dla życia roślin

Przy braku potasu roślina musi zginąć, a przy niedostatecznej ilości rozwijać się będzie słabo, cierpieć i chorować.

Rolnicy, pamiętajcie zatem, że rolę swoją należy odpowiednio zasilić solami potasowemi względnie kainitem, który dostarczają wszystkie firmy rolniczo - handlowe.

—:o:—

Jadwiga Wajsówna (pierwsza od lewej strony) w towarzystwie Gizelli Mauermeyer na stadjonie Olimpjady.

Postulat obniżki cen biletów wstępu do Panoramy Racławickiej, muzeów i zabytków na terenie Małopolski Wschodniej

We Francji zarządzeniem ministra oświaty zniesiono opłaty wstępu do muzeów państwowych dla uczniów, studentów i dzieci od lat 7-u do 16-u. W ten sposób uczyniono poważny krok w kierunku popularyzacji muzeów i zbiorów sztuki, w kierunku coraz pełniejszego wyzyskania ich wpływu kulturalnego.

Uczyniono to w kraju, gdzie muzea cieszą się i tak popularnością, gdzie kultura artystyczna stoi bardzo wysoko. U nas niestety jest zupełnie inaczej. Trzeba dopiero przyzwyczajać publiczność do zwiedzania zbiorów sztuki, trzeba ją zachęcać, namawiać niemal. Zdawałoby się, że w tych warunkach zniesienie opłat wstępu dla młodzieży powinno być zasadniczem posunięciem propagandowem. Tymczasem spośród zbiorów publicznych jedno bodaj Muzeum Narodowe w Warszawie poszło po linji polityki daleko idących obniżek cen dla młodzieży, jednak i tu nie zdecydowano się na zniesienie całkowite opłaty. W innych zbiorach, nie wyłączając Zbiorów Państwowych, opłaty nawet przy zastosowaniu zniżek dla młodzieży wynoszą, po kilkadziesiąt nickiedy groszy, co przy słabem jeszcze u nas zainteresowaniu się zbiorami sztuki jest opłatą niemal prohibicyjną.

Nasze muzea są przeważnie własnością miast, rozporządzają skromnemi budżetami i liczyć się muszą z każdym groszem. Jednakże sumy uzyskiwane za bilety wstępu od młodzieży są tak nikłe, że i w tych skromnych budżetach nie odgrywają żadnej roli i bez uszczerbku dla budżetu możnaby z nich zrezygnować. Trzeba raz zdecydować się na wyraźne stanowisko, że publiczne zbiory sztuki stanowić muszą konieczne dopełnienie wykształcenia, jakie młodzieży daje szkoła, i skoro państwo i gminy dają młodzieży szkołę bezpłatnie, traktując naukę jako obowiązek, powinny również bezpłatnie udostępnić tej młodzieży zwiedzanie muzeów i zbiorów sztuki, znajdujących się w posiadaniu publicznem.

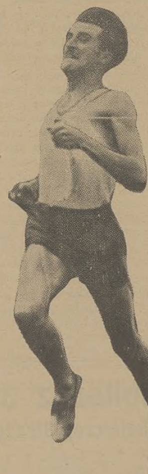
Korzyści kulturalne, uzyskane przez zwiększenie frekwencji młodzieży w muzeach z wielokrotną nadwyżką pokryją ubytki w budżetach, spowodowane skasowaniem opłat. A dziecko, przyzwyczaiwszy się do zwiedzania muzeów, będzie je odwiedzało również w późniejszym wieku za normalną opłatą. Zniesienie opłat dla młodzieży nie jest więc może na dalszą metę złym interesem i pod względem dochodów.

Przykład francuski wart jest, doprawdy, naśladowania.

* * *

Uwagi powyższe mają również zastosowanie do Lwowa. Już oddawna zwraca uwagę fakt, że normalny bilet wstępu np. do panoramy racławickiej kosztuje... 1 zł., — wstęp dla młodzieży szkolnej... 50 gr.

Należy wyrazić nadzieję, że nowy zarząd miasta z p. dr. Ostrowskim na czele, podda dotychczasowy wymiar wstępu zasadniczej rewizji.

Kazimierz Kucharski w najtrudniejszym biegu świata na Olimpjadzie — był czwarty.

Ostrzeżenie dla zbierających informacje

W związku z nowem rozporządzeniem o zbieraniu i udzielaniu informacyj o stosunkach gospodarczych, otrzymujemy następujące wyjaśnienia: wydanie przedsiębiorcy dokumentu koncesyjnego uzależnione jest od uprzedniego złożenia kaucji w wysokości 10 tys. zł. Złożenie kaucji nie zwalnia przedsiębiorcy od osobistej odpowiedzialności.

Przedsiębiorstwo nie może wykonywać wywiadów, ani udzielać informacyj o instytucjach, których działanie pozostaje w związku z obroną państwa; o instytucjach wojskowych oraz o instytucjach i przedsiębiorstwach państwowych; o stosunkach służbowych osób wojskowych w służbie czynnej i w Korpusie Ochrony Pogranicza, funkcjonarjuszów Straży Granicznej oraz oficerów Policji Państwowej.

Przedsiębiorstwo **nie może udzielać informacyj o instytucjach i zakładach przemysłowych, współpracujących lub pracujących dla wojska, w zakresie spraw, dotyczących państwa.**

—o—

PRZETARGI.

FUNDUSZ KWATERUNKU WOJSKOWEGO

ogłasza **nieograniczone przetargi na następujące roboty** — w dniach i godzinach otwarcia ofert, podanych niżej:

Dnia 22 sierpnia 1936 r. na budowę domu oficerskiego w Krakowie przy ul. Mogilskiej **godz. 12·15.**

Dnia 26 sierpnia 1936 r. na budowę 26-rodz. domu podoficerskiego w Krzemieńcu **godz. 12·15.**

Oferty na powyższe roboty należy składać w lokalu Dyrekcji F. K. W. Warszawa, ul. Królewska 2, najpóźniej na godzinę przed przetargiem. — Oferty przesłane pocztą muszą być dostarczone w tymże terminie.

Wadjum w wysokości 1% sumy oferowanej w gotówce należy składać do Banku Gospodarstwa Krajowego na konto Nr. 1288; w papierach wartościowych, objętych okólnikiem Ministerstwa Skarbu z dnia 10. XI. 1927 r. — do Kasy F. K. W.

Roboty zostaną oddane po cenach jednostkowych stałych przez cały czas trwania robót.

Kosztorysy, warunki szczegółowe oraz opisy techniczne można otrzymać w Kancelarji F. K. W. Warszawa, Królewska, na 8—10 dni przed przetargiem w godzinach 10—12, oraz w odnośnych Szefostwach Budownictwa.

Fragment z uroczystości otwarcia przystani Ligi Morskiej i Kolonjalnej na Wisłoku w Rzeszowie.

Inspektor Armji Generał Berbecki na nowem lotnisku w Stanisławowie

Stanisławów uruchomi wkrótce lotnisko, będące w pełnej budowie. Onegdaj w przejeździe z Worochty bawił w Stanisławowie prezes Zarządu Głównego L. O. P. P. Inspektor Armji generał dywizji Leon Berbecki w towarzystwie kpt. Antonowicza i pracowników Zarządu Głównego L. O. P. P.

Inspektor gen. Berbecki w towarzystwie prezesa stanisławowskiego L. O. P. P. wicewojewody p. Kaczmarczyka, przybył na lotnisko stanisławowskie i zwiedził je w obecności licznie zebranych członków Zarządu Okręgu Wojewódzkiego LOPP. Pole wzlotów na lotnisku stanisławowskiem jest już definitywnie wykończone, a na ukończeniu znajduje się budynek portu lotniczego.

Przed kilku dniami przystąpiono do montażu żelaznej konstrukcji hangaru lotniczego.

Generał Berbecki wyraził zadowolenie z osiągniętych wyników prac nad budową lotniska oraz przyrzekł daleko idącą pomoc przy mającej powstać w Stanisławowie szkole pilotażu motorowego. Na podkreślenie zasługuje, że wykonane dotychczas prace przy budowie lotniska w Stanisławowie całkowicie pokryte zostały z własnych oszczędnościowych funduszów Okr. L. O. P. P. w Stanisławowie. Po lustracji lotniska odjechał gen. Berbecki do Warszawy, żegnany na dworcu kolejowym przez zgromadzonych członków Zarządu Okręgu L. O. P. P.

Dalszy wzrost wkładów oszczędnościowych w P. K. O.

W miesiącu lipcu b. r. stan wkładów oszczędnościowych w P. K. O. zwiększył się o 5,758.942 zł, osiągając na dzień 31 lipca 1936 r. sumę zł. 650,633.223. Jednocześnie ze wzrostem wkładów oszczędnościowych zwiększyła się w tym czasie i liczba oszczędzających. W ciągu lipca PKO. wydała 41.287 nowych książeczek oszczędnościowych, osiągając na dzień 31 lipca 1936 r. ogólną ilość 2,139.443 czynnych książeczek.

Powiat czortkowski w akcji społecznej i gospodarczej

Rady gromadzkie: Dżuryn, Dolina, Kościuszkówka, Mazurówka, Tarnawka, Zalesie na terenie powiatu czortkowskiego przystąpiły do budowy szkół wiejskich powszechnych i zadeklarowały pomoc finansową mieszkańców gromad na okres trzech lat w wysokości od 1—2 zł. rocznie.

Przy budowie szkół znaczna ilość mieszkańców udzieli pomocy w postaci robocizny osobistej i zaprzęgowej.

Gmina Białobożnica buduje na zasadach ogólnej pomocy pomieszczenie dla nauczycieli, agencji pocztowej, posterunku policji, świetlicy i izby obrad gminy.

Obóz harcerski i kurs w Starzawie

Komenda Hufca harcerskiego w Przemyślu urządziła w czasie wakacji szereg obozów harcerskich. M. i. w Starzawie. Zuchy i harcerze obozowali nad Strwiążem, korzystając z namiotu wojskowego. Ponadto drużyna sporządziła z zakupionej dykty trzy miniaturowe domki mieszkaniowe. Drużyna urządzała wycieczki i imprezy, na których w charakterze gości byli obecni mieszkańcy i letnicy oraz inne obozujące w sąsiedztwie kolonje.

Wreszcie już mamy dobry Przewodnik po Lwowie

(d) Jeden z nielicznych badaczy historycznej przeszłości Lwowa, profesor i dziennikarz **Aleksander Medyński**, opracował od szeregu lat pożądany przewodnik po mieście Lwowie, który w ostatnich dniach znalazł się już na półkach księgarskich.

Autor w bardzo przystępny i zwięzły sposób powiązał przeszłość miasta z teraźniejszością i dał w swoim Przewodniku ciekawy obraz Lwowa w jego rozwoju. Treść cała na 250 stronicach rozpada się na 19-cie działów, przyczem obejmuje praktyczne wskazania dla orientacji mieszkańców i dla zwiedzających miasto. W Przewodniku prof. Medyńskiego mamy też uwzględnione zabytki Lwowa na tle zwięzłego zarysu jego dziejów, a wspomnieć też należy, ze Przewodnik ten obejmuje także opiekę społeczną i sport polski, którego kolebką był Lwów, przyczem autor nie zapomniał także o „płucach" Lwowa, Brzuchowicach, o tem najwybitniejszem letnisku podmiejskim.

Wydanie prof. Medyńskiego zdobi prawie setka pięknie wykonanych zdjęć fotograficznych i plan miasta.

Tak więc mamy nareszcie dobry w całem znaczeniu tego słowa Przewodnik po Lwowie, tak bardzo potrzebny wobec wzmagającego się u nas ruchu turystycznego, licznych zjazdów i odbywających się co roku Targów Wschodnich.

Autor w swojem słowie wstępnem składa też serdeczne podziękowanie dyrektorowi Archiwum Miejskiego dr. Aleksandrowi **Czołowskiemu**, kustoszowi Muzeum Historycznego dr. Łucji **Charewiczowej** i znawcy zabytków starego Lwowa dr. Zygmuntowi **Morwitzowi**, za okazaną mu pomoc w opracowaniu Przewodnika, oraz wiceprezydentowi miasta Wiktorowi **Chajesowi** i dyrektorowi M. K. K. O. Michałowi **Guzeckiemu** za przyczynienie się w znacznej mierze do wydania tego „Ilustrowanego Przewodnika po Lwowie".

Jubileusz 30-letniego istnienia
Ochotniczej Straży Pożarnej Lwów-Zamarstynów

Ochotnicza Straż Pożarna w Zamarstynowie dnia 15 bm. obchodziła uroczyście 30-lecie swego istnienia. Do kościoła tamtejszego OO. Kapucynów przybył korpus tej Straży pod komendą naczelnika **Klimeckiego** oraz oddziały strażackie podmiejskich Straży Pożarnych. Straż Pożarna z Lewandówki przybyła z własną orkiestrą. Na nabożeństwie, które odprawił gwardjan OO. Kapucynów **ks. Zając**, jawili się: imieniem Zarządu m. Lwowa wiceprezydent **Irzyk**, imieniem Rady grodzkiej strażackiej prezes, naczelnik Miej. Straży Pożarnej p. Józef **Milewski** i wiceprezes radca M. **Dzięndzielewicz**, pułk. Karol **Baczyński**, prezes Akcji Katolickiej p. **Ćwikliński**, naczelnik Miejskiego Urzędu **Langner**, dyr. **Baternay**, dyr. **Żychowski**. Okolicznościowe kazanie wygłosił były gwardjan **ks. Chmura**. Po dekoracji przed kościołem zasłużonych członków Straży, odbyła się defilada, poczem nastąpił apel 16 członków, którzy w sierpniu 1914 r. wyruszyli w szeregi Legjonów Polskich, a z których 6 zginęło bohaterską śmiercią.

Następnie w sali T. S. L. odbyła się uroczysta akademia. Słowo wstępne wypowiedział prezes Straży p. **Stefan Pisarski**, a nawiązując do Święta Żołnierza Polskiego przemówienie swoje zakończył okrzykiem na cześć Rzeczypospolitej, Pana Prezydenta Prof. Mościckiego i Naczelnego Wodza gen. Rydza Śmigłego. Z kolei odczyt, obejmujący monografję Straży, wygłosił p. **Seweryn Ćwikliński**, poczem nastąpiły produkcje wokalno - muzyczne. Okolicznościowy wiersz, napisany przez Henryka Zbierzchowskiego wygłosiła uczenica **Stanisława Markowiczówna**, solo skrzypcowe wykonał **prof. M. Romanowski** przy akompaniamencie mgr. **J. Wojnarowicza**, śpiew solowy p. **J. Gerczak**. a nadto deklamował p. **W. Galatowicz**. Orkiestra strażacka z Lewandówki odegrała kilka utworów muzycznych.

Uroczystości
w powiecie dolińskim

Dorocznym zwyczajem we wszystkich siedzibach Związku Strzeleckiego na terenie powiatu dolińskiego zapłonęły ogniska, symbole pogotowia, symbole nigdy nie gasnącego żywiołu miłości Ojczyzny, która 22 lat temu kazała garstce bojowników z Józefem Piłsudskim na czele rzucić na szale bitew szablę polską, która wyrębała Niepodległość i granice.

Przy dźwiękach hasła strzeleckiego wyciągnięto flagę strzelecką na maszt. Flagę symbolizującą swą bielą czystość intencji — swą czerwienią — gotowość do ofiary krwi, a zielenią młodzieńczy zapał i energję. Równocześnie zapłonął stos rozjaśniając wokół ciemności, jak dzień 6 sierpnia 1914 r. rozjaśnił ciemne dnie zaborów.

Po odczytaniu historycznego rozkazu ciszę nocną przerwało odczytanie nazwisk poległych bohaterów Pierwszej Kompanji Kadrowej wzywanych do uroczystego apelu, a każdemu nazwisku towarzyszył chóralny odzew „Poległ na polu chwały".

Z kolei z ust prelegentów popłynęła legenda „Czynu sierpniowego", poczem wszyscy zebrani złożyli ślubowanie wiernej służby dla Polski.

Uroczystość zakończono trzykrotnym okrzykiem na cześć „Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, Jej Prezydenta i Generlanego Inspektora Sił Zbrojnych".

I znowu w ciszę nocną popłynęła melodja nieśmiertelnego hymnu i pieśni organizacyjnych.

Zgasło ognisko, ale iskry jego roznieciły płonący ogień w tysiącach serc strzeleckich, kroczących twardym krokiem na drodze budowy szczęśliwego jutra Polski.

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele miejscowych władz i organizacyj społecznych.

W Dolinie wziął udział w uroczystościach starosta p. Szacherski Zygmunt, pow. Zarząd i Komenda Z. S., a pow. Prezes insp. Rygiel wygłosił przemówienie przy ognisku.

W Wygodzie wzięły udział delegacje obozującej tam formacji wojskowej.

39 Półkolonij dla dziatwy wiejskiej w powiecie buczackim

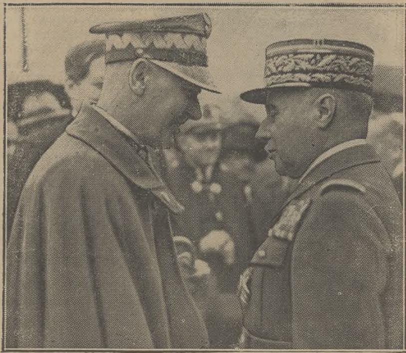
W powiecie buczackim urucnomiono w obecnym sezonie 39 półkolonij letnich dla dziatwy wiejskiej. Półkolonje nawiązały żywy kontakt z ludnością miejscową.

Nowy Zarząd Rodziny Urzędniczej i Czerwonego Krzyża w Brodach

W Brodach odbyło się walne zebranie Rodziny Urzędniczej, na którem wybrano nowy Zarząd z wicestarostą Hebanowskim na czele. Na walnem zgromadzeniu Polskiego Czerwonego Krzyża w Brodach wybrany został prezesem lekarz dr. Zawadzki.

—::—

Wizyta Naczelnego Wodza Francji w Polsce

Wódz Naczelny Gen. Rydz Śmigły w rozmowie z gen. Gamelin.

Gen. Gamelin w towarzystwie gen. Rydza Śmigłego w czasie obiadu, wydanego na cześć Dostojnego Gościa przez Wodza Naczelnego gen. Rydza Śmigłego.

Bawiący ostatnio w Polsce naczelny wódz Armji francuskiej, generał Maurycy Gustaw Gamelin, spotkał się z gorącem, serdecznem powitaniem zarówno ze strony Armji polskiej jak i stojącego za nią społeczeństwa.

I to nietylko dlatego, że nasz znakomity Gość jest wybitnym, okrytym chwałą wojenną Żołnierzem, reprezentującym sprzymierzoną Armję francuską. Gen. Gamelin jest szczerym i wypróbowanym przyjacielem Polski. Równo przed 16-tu laty, na wieść o wspaniałem zwycięstwie oręża polskiego pod genjalnem dowództwem Marszałka Piłsudskiego, gen. Gamelin, wówczas szef misji wojskowej francuskiej w Pradze, był pierwszym, który pośpieszył złożyć gratulacje w poselstwie polskiem.

Witaliśmy serdecznie gen. Gamelin również i dlatego, że sojusz polsko-francuski jest dla nas wszystkich niezwykle cenny i na trwałych oparty podstawach.

Akt sprzymierzeńczy z r. 1921, przygotowany podczas wizyty Marszałka Piłsudskiego w Paryżu, podyktowany został zarówno przez uczucia, tradycje historyczne, jak przez geografję i logikę...

W ciągu ostatnich 15 lat zaszły jednak w sytuacji politycznej Europy olbrzymie zmiany. Jest rzeczą oczywistą, że na tle dokonywujących się zmian w układzie stosunków międzynarodowych, nie mogą ulec skostnieniu dwustronne stosunki polsko-francuskie, szczególnie w dziedzinie współpracy wojskowej.

Wizyta gen. Gamelin w Polsce miała charakter wojskowy, a celem jej jest utrzymanie żywego kontaktu między polskiem a francuskiem dowództwem.

Odwiedziny te stanowią więc kolejny element współpracy wojskowej polsko-francuskiej, wynikającej z podstawowego układu z r. 1921 . W atmosferze żołnierskiej szczerości rozmowy warszawskie przyczyniły się niewątpliwie do osiągnięcia pozytywnych wyników realnej pracy nad umocnieniem obrony obu krajów.

Wagę wizyty gen. Gamelin zwiększa fakt, że generalissimus Francji był gościem Wodza Naczelnego Polski gen. Śmigłego Rydza, spadkobiercy ideowego Wielkiego Marszałka i kontynuatora tak zawsze realnej Jego myśli politycznej.

* * *

Pobyt generalissimusa Francji w Polsce trwał kilka dni. Naczelny Wódz armii francuskiej był gościem Naczelnego Wodza armii polskiej.

Generał Gamelin odbył w Warszawie cały szereg rozmów. Najdłużej trwała rozmowa generała Gamelin z generałem Śmigłym-Rydzem na tematy, dotyczące zagadnień wojskowych. wynikających z przymierza obu armji.

Generał Gamelin brał udział z najżywszem zainteresowaniem w ćwiczeniach wojskowych, przyjmowany był zarówno przez armję, jak też przez cały rząd w komplecie.

Na zakończenie wizyty naczelnego wodza Francji w Polsce, odbyło się uroczyste przyjęcie na Zamku u Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Naczelnemu wodzowi Francji towarzyszył Generalny Inspektor Sił Zbrojnych generał Rydz Śmigły.

W czasie audjencji na Zamku Pan Prezydent udekorował generała Gamelin Wielką Wstęgą Orderu Polonia Restituta. Odbyło się to w bardzo uroczystej formie, w obecności generała Rydza Śmigłego, Premiera generała Składkowskiego, Ministra Becka, szeregu polskich generałów, ambasadora francuskiego i oficerów francuskich.

Generał Gamelin odjechał następnie do Krakowa, gdzie złożył hołd prochom Marszałka Piłsudskiego na Wawelu.

Wielka rocznica - Święto Żołnierza Polskiego

Współczesne pokolenie polskie jest szczęśliwsze od swych ojców, dziadów, pradziadów.

Ma ono wśród siebie Żołnierza Polskiego, do którego tęsknili ojcowie i dziadowie nasi, którym nie było danem go oglądać — chyba w marzeniach i na wizerunkach.

Dla nas Żołnierz Polski jest realną rzeczywistością już od lat dwudziestu dwóch. a gdy obchodziliśmy przed kilku dniami jego święto, jest to zarazem pamiątka jednego z najświetniejszych zwycięstw, jakie oręż polski kiedykolwiek odnosił.

Zwycięstwo to zadecydowało ostatecznie o naszej niepodległości i naszych granicach. uchroniło kraj i jego mieszkańców od straszliwego pogromu, grabieży i niewoli.

Zwycięstwo to zapisało na wieki świetne imię Żołnierza Polskiego i jego Wodza w dziejach świata.

Pokolenie współczesne widziało tedy na własne oczy wiekopomne czyny Żołnierza Polskiego, brało w nich bezpośredni udział i z własnego doświadczenia, nie z marzeń ani rozważań myślowych wie dobrze, czem jest Żołnierz Polski.

Jesteśmy z nim związani krwią, sercem i duchem, jest On źrenicą wolności i niepodległości naszej.

Dzieje zwycięstwa r. 1920-go, prócz dumnego wspomnienia, mają dla nas wiecznie żywą naukę.

Pouczają nas one o znaczeniu Wodza w narodzie.

Jasne jest bowiem, że zwycięstwo roku 1920-go zrodziło się nie tylko w genialnej myśli Józefa Piłsudskiego, który samodzielnie wypracował plan zwycięskiej bitwy, ale — z wielkości Jego ducha, z niezłomnej wiary w zwycięstwo, z nieustępliwego uporu i energji, z jaką to zwycięstwo organizował, wbrew małodusznym i zwątpiałym.

Bez geniuszu i wielkości ducha Wodza nie byłoby zwycięstwa. Duchowi Jego uległ cały naród, odrzucił waśnie i kłótnie, zjednoczył się we wspólnym wysiłku dokoła swego Wodza i Naczelnika.

Ożył duch w żołnierzu, znużonym długotrwałym odwrotem. Poczuwszy się w jedności ze swym Wodzem i Narodem — Żołnierz Polski okazał się zdolny do nowych wysiłków, które doprowadziły do świetnego zwycięstwa.

W Armji Polskiej nie było partyj, stronnictw, stanów, grup społecznych.

Byli tylko Żołnierze Polscy, walczący o wolność i całość swej Ojczyzny.

To dało nam zwycięstwo. Dziś, gdy wypadki mogą nas znowu postawić wobec ciężkiej próby, z myślą, że niemasz wśród nas Tego, kto prowadził Żołnierza Polskiego do zwycięstwa, kojarzy się pociecha, że Jego Wielki Duch żyje nadal w Wojsku Polskiem, ucieleśniony w nonowym Wodzu, wyznaczonym przez Marszałka Józefa Piłsudskiego — w gen. Edwardzie Śmigłym - Rydzu, najwybitniejszym współtwórcy zwycięstwa w r. 1920-tym.

W dniu Święta Żołnierza Polskiego ufna mysl nasza zwracała się ku osobie Pierwszego Żołnierza Rzeczypospolitej, Wodza Naczelnego, gen. Śmigłego - Rydza.

Dokoła Jego osoby skupić się winien zgodnie cały Naród Polski, zarówno w pracy pokojowej, jak w przygotowaniu obrony Państwa.

Silni jednością i ufnością w stosunku do osoby Wodza — spokojnie patrzeć będziemy w przyszłość.

Gen. Gamelin, Wódz Naczelny gen. Rydz Śmigły i gen. Stachiewicz na głównym dworcu kolejowym w Warszawie salutują w czasie grania Marsyljanki.

Delegacja 48 p. p. ze Stanisławowa
na Sowińcu

Delegacja 48 p. p. w Stanisławowie wyjechała do Krakowa na Sowiniec i zawiozła na Kopiec Marszałka Piłsudskiego urnę, zawierającą ziemię z pobojowisk tego pułku.

Aptekarze i Farmaceuci
na Fundusz Obrony Narodowej

Izba Aptekarska Małopolski Wschodniej i Polskie Towarzystwo Farmaceutyczne we Lwowie — wezwały swych członków do składania funduszów na cele dozbrojenia armii. Wezwano wszystkich właścicieli i dzierżawców aptek do złożenia od 2.000 zł. do 100 zł. na Fundusz Obrony Narodowej, zależnie od skali świadectw przemysłowych. Członkowie wymienionych organizacyj składają pół procent od dochodu.

Przygotowania do otwarcia Izby skarbowej w Tarnopolu

Władze skarbowe przygotowując teren do otwarcia nowej Izby skarbowej w Tarnopolu, poszukują potrzebnych pomieszczeń. Na urządzenie biur Izby skarbowej potrzeba około 60 ubikacji, zaś na mieszkania dla urzędników i funkcjonarjuszy potrzeba około 100.

—oo—

Walka z pornografją
u nieuczciwych antykwarzy

Władze administracyjne z całą energją rozpoczęły walkę z pornograficznemi wydawnictwami, zalewającemi ostatnio Polskę.

Odbiorcami tego rodzaju literatury była przeważnie młodzież szkolna, gdyż wśród starszych, poza nielicznemi jednostkami, nie znajdowała ona zbytu.

Po konfiskacie szeregu tygodników zagranicznych, policja urządziła istny pogrom w antykwarniach i podrzędniejszych księgarenkach warszawskich, zajmując całe stosy pseudonaukowych wydawnictw, o podniecających młodocianą wyobraźnię tytułach, oraz różne „gry towarzyskie".

Akcja władz spotyka się z uznaniem całego społeczesńtwa.

Z początkiem roku szkolnego do antykwarni powędrują zastępy młodzieży, której nieuczciwi sprzedawcy umieją między geografją a algebrą podsunąć drukowaną zgniliznę.

Walka z drukowaną zgnilizną przeprowadzają władze administracyjne nietylko w Warszawie, lecz również w całym kraju.

—o—

NA EKRANIE ŻYCIA

Wieczni studenci

Statystyka roku akademickiego 1932-33 wskazuje, że na czwartym roku studjów na wyższych uczelniach wydano 928 dyplomów, a na dziesiątym i późniejszych latach studjów — 1320 dyplomów!

Zestawienie tych cyfr najplastyczniej przedstawia poważną bolączkę wyższych uczelni, jaką są t. zw. wieczni studenci.

Studjują oni na poszczególnych wydziałach nawet po 10 lat. I statystyka wykazuje, że wiecznych studentów jest bardzo wielu. Niewspółmiernie są liczniejsi od tych, którzy w normalnym czasie kończą studja.

Wieczny student nie jest bynajmniej w większości wypadków leniuchem. Nie, jest tylko biedakiem. Musi pogodzić naukę z pracą zarobkową, coraz gorzej płatną i o którą coraz trudniej. Cierpi na tem oczywiście nauka.

—o—

Praca oświatowa
wśród ludności wiejskiej

Szereg stowarzyszeń akademickich zakłada latem ochronki dla dzieci wiejskich, urządza pogadanki dla młodzieży na wsi, organizuje przedstawienia, zabawy obchody.

Jest to oczywiście działalność „sezonowa". Taka z natury rzeczy, na jaką może się zdobyć akademik, który w okresie wakacyjnym ma jeszcze ambicję pracy oświatowo - społecznej.

Kto jednak lekceważyłby tego pokroju sezonową działalność akademików na wsi, rychło zmieni zdanie, gdy dowie się, że:

na kursach letnich Polskiej Macierzy Szkolnej, prowadzonych przez akademików wśród młodzieży wiejskiej, było już w bieżącym roku 100.000 słuchaczów.

Sezonowa praca oświatowa studentów ma tedy bardzo rozległy zasięg. 100 tys. młodzieży wiejskiej na terenie całego kraju otrzymuje tedy „sezonowy" zastrzyk oświatowo-kulturalny, nierzadko też chyba następuje na kursach pierwszy kontakt z książką, ze słowem czytanem i pisanem. Jest to bardzo wiele.

Liga Popierania Turystyki popiera wyprawę wysokogórską

W jesieni br. klub wysokogórski P. T. T, który ma już za sobą kilka ekspedycyj w góry egzotyczne, podejmuje nową wyprawę odkrywczą w Andy argentyńskie. W wyprawie, która będzie miała cele turystyczne i naukowe, jak również kartograficzne, bierze udział 6 osób. Wyprawa sfinansowana jest z funduszów społecznych. Doceniając jej znaczenie, Liga Popierania Turystyki postanowiła ostatnio wyasygnować na ten cel 1.500 zł.

Fragment portu w Gdyni.

Rejestr i zastaw
pojazdów mechanicznych

W opracowaniu znajduje się niezwykle ciekawy projekt rozporządzenia Prezydenta R. P. o rejestrze pojazdów mechanicznych i o ich zastawie. W myśl owego projektu łącznie z pierwszą rejestracją administracyjną pojazdu mechanicznego następuje wpis do jawnego rejestru pojazdów, który prowadzą według miejsca stałego postoju pojazdów wojewódzkie władze administracji ogólnej (władze rejestrowe).

Na pojazdach mechanicznych, wpisanych do rejestru można ustanowić rejestrowe prawo zastawu na warunkach szczegółowo unormowanych w projekcie.

Małopolskie sfery gospodarcze odnoszą się do wspomnianego projektu pozytywnie, widząc w nim czynnik, mogący pobudzić w pewnej mierze popyt na pojazdy mechaniczne.

—o—

Zapisujcie się na członków T. S. L.

Stanisławów domaga się inspektoratu kolejowego

W Stanisławowie wysunięto projekt utworzenia inspektoratu kolejowego, a to w związku z dyskusją na temat nowych granic okręgów Dyrekcji Kolejowych. Sfery obywatelskie, wysuwając ten postulat, liczą na poparcie wszystkich czynników, którym zależy na rozwoju Ziemi stanisławowskiej.

—o—

Chór Bursy Rzemieślniczej w Tarnopolu. Na pierwszym planie reżyser Orwicz (z lewej) i inż. Czarnecki, prefekt Bursy.

Wiadomości z Glinian i Przemyślan

Zjazd Straży pożarnych

W Glinianach odbył się rejonowy Zjazd i zawody Ochotniczych Straży Pożarnych. Na Zjazd przybyły O. S. P. z Glinian, Zadwórza, Słowity, Przegnojowa, Przemyślan, Poluchowa wielkiego oraz żeńska drużyna samarytańsko pożarnicza z Glinian.

Po złożeniu raportu przez komendanta zjazdu Walińskiego Franciszka, prezesowi zarządu oddziału pow. K. Kołodziejowi, straże w kolumnach czwórkowych wymaszerowały na nabożeństwo.

Następnie odbyła się defilada Oddziałów O. S. P. i drużyny żeńskiej, którą odebrał prezes Zarządu Oddziału Pow. w otoczeniu instruktora asp. Stanisława Zarzyckiego, burmistrza miasta Gliniany p. Jana Dąbrowskiego, ks. Drozdowskiego, prezesa O. S .P. Gliniany Jana Krynickiego, prezesa O. S. P. Zadwórze Alberta Schmidta, oraz członków Zarządu O. S. P.

Po defiladzie udały się straże do sali T. S. L., gdzie w związku z Świętem morza burmistrz p. Jan Dąbrowski wygłosił dłuższe przemówienie na temat „Znaczenie morza dla Polski‟.

W godzinach popołudniowych odbyły się zawody zespołowe i jednostkowe Ochotniczych Straży Pożarnych, w których pierwsze miejsce zdobyła O. S. P. Gliniany, drugie O. S. P. Zadwórze i trzecie O. S. P. Przegnojów.

W zawodach jednostkowych I miejsce zdobył Balowski Fr. z O. S. P. Gliniany, II. Iwanusa W. z O. S. P. Zadwórze i III Seminowicz Wł. z O. S. P. Gliniany.

Zawody odbyły się wśród wielkiego zainteresowania i napięcia bardzo licznie zebranej publiczności, podczas których dużo umiejętności i sprawności wykazały O. S. P. z Glinian i Zadwórza oraz żeńska drużyna samarytańsko-pożarnicza, która wykonała efektownie i energicznie ćwiczenia przezco zdobyła sobie ogólną sympatję.

Po zakończeniu zawodów przemówił do strażactwa i publiczności prezes zarządu Oddziału Powiatowego Zw. Str. Poż. p. Konstanty Kołodziej podkreślając cele i zadania Ochotniczych Straży Pożarnych oraz ważność służby strażackiej dla społeczeństwa i Państwa. Następnie zwrócił się z apelem do społeczeństwa o popieranie akcji rozwojowej O. S. P.

Dziękując strażom za udział w Zjeździe i za intenzywną pracę na polu strażactwa — zakończył przemówienie okrzykiem:

„Najjaśniejsza Rzeczpospolita Polska i Jej Prezydent niech żyją“ powtórzony trzykrotnie przez strażactwo i zebraną publiczność.

Zawody piłkarskie

O. S. P. Gliniany — K. S. „Strzelec“ Krasne 1 : 1 (0 : 1).

Dnia 26 lipca br. rozegrano mecz piłki nożnej między drużynami Och. Str. Poż. z Glinian a Strzelcem z Krasnego. Gra równorzędna z lekką przewagą O. S. P. Stosunek remisowy należy zawdzięczać nieudolnemu bramkarzowi z O. S. P., który puścił dość łatwą do obrony bramkę. Na wyróżnienie zasługują Fedoryszyn, Maramorosz, Zarzycki i środek pomocy z O. S. P. oraz Jastrzębski ze Strzelca.

Rówcześnie należy zaznaczyć, że prace W. F. i sportów wśród straży pow. przemyślańskiego w roku bieżącym posunęły się naprzód, czego dowodem jest liczny udział członków O. S. P. w próbach o P. O. S. oraz istniejące dwie drużyny piłkarskie w Glinianach i Przemyślanach mogą poszczycić się odniesionemi sukcesami nad znacznie silniejszymi przeciwnikami.

Festyn w Przemyślanach

Staraniem Zarządu Oddziału Powiat. Związku Straży Pożarnych R. P. w Przemyślanach urządzono dnia 2 sierpnia br. na boisku W. F. i P. W. festyn na dochód obrony przeciwpożarowej w powiecie. Urozmaicony bogatym programem i licznemi niespodziankami zgromadził wielką ilość publiczności. — Podczas festynu odbył się mecz piłki nożnej między drużynami Ochotniczej Straży Pożarnej z Glinian i Przemyślan z wynikiem w stosunku 2:1 na korzyść drużyny Przemyślany.

Na wyróżnienie zasługują Fedoryszyn, Maramorosz, i prawy obrońca z O. S. P. Gliniany, i Diduch, Kucharski, Zarzycki, Leszczyszyn i Popowicz z O. S. P. Przemyślany.

Po festynie odbyła się zabawa taneczną w salach Magistratu, z dużem powodzeniem.

Akcja sadzenia drzew i zakładania sadów

Według informacyj pochodzących z szeregu powiatów, poszczególne Wydziały powiatowe rozpoczęły przygotowania akcji zakładania sadów handlowych, które przynoszą znaczne dochody i poprawiają kulturę sadów. Państwowy Bank Rolny uruchomił poważny kredyt na zakładanie sadów, spłacalny w ciągu czterech lat. Akcja Wydziałów powiatowych opiera się w znacznej mierze na własnych szkółkach, które dostarczają nietylko drzew owocowych, ale także drzew na zalesienie nieużytków i dróg.

—:o:—

MONASTEREK

Zaleszczyki, w sierpniu 1936.

Na przeciwko „plaży cienistej”, po drugiej stronie Dniestru, a więc po stronie rumuńskiej, widać na wysokości ponad 100 m, jakby przylepione do brzegu, którego stromość sięga ponad 70 stopni, zabudowania wśród bogatej zieleni.

Miłośnicy tej bardzo malowniczo położonej plaży, których liczba z roku na rok wzrasta, a obecnie już do czterech tysięcy dochodzi, i którzy w charakterze kuracjuszy, letników, turystów i t. p. do Zaleszczyk przyjeżdżają, mimowoli pytają: co to za zabudowania, wśród których widać kapliczkę, cerkiewkę i dom mieszkalny? Dlaczego tam, na tak stosunkowo niedostępnem miejscu wzniesiono je?

Postanowiłem zatem zebrać nieco danych na miejscu, dla zaspokojenia własnej i innych ciekawości. W tym celu udałem się na stronę rumuńską do wsi Dzwiniacze, do tamtejszego księdza, lecz go w domu nie zastałem. Udałem się więc do następnej wsi Kryszczatek, w linji powietrznej około 300 m. oddalonej, do tamtejszego parocha E. Gorgicza. Tu szczęśliwym trafem zastałem również księdza Iwaniuka ze wsi Dźwiniacze i nauczyciela Wasyłaszkę — o ile się nie mylę, prócz dyrektora, całą śmietankę towarzyską najbliższej okolicy. Na podstawie zapisów kroniki kościelnej otrzymałem kilka ścisłych danych co do cerkiewki.

Cerkiew została ufundowana w roku 1765 przez kupca Teodora Predy, emigranta serbskiego. Legenda mówi, że Preda uczynił to na intencję cudownego ocalenia przed śmiercią w tem miejscu. W roku 1817 odwiedził kościółek cesarz austrjacki Franciszek I. i z tej okazji wmurowano tablicę pamiątkową na małym krużganku. Widzimy tu również inne tablice jako dowód, że pochowane są tu prochy założyciela i dziedzica Kryszczatyku Michała Mokrańskiego (umarł 22/X 1818 r., przeżywszy lat 76), Marji z Reutów Mokrańskiej (umarła 25/II 1838 r., żyła lat 81), majora wojsk austrjackich i dziedzica Dmytry Mokrańskiego (umarł 30/XII 1838 r. przeżywszy lat 63) i Paraskijewy z Wasylków Mokrańskiej (umarła 12/XI 1851 r., mając lat 52). Rzeźby na drzwiach cerkiewnych są dziełem syna Predy, którego napis noszą.

Co się zaś tyczy samego Monastera i kaplicy drewnianej, to istnieją dwa podania. Ścisłych danych nie ma, jak twierdzi p. Wasyłaszko. Według pierwszego podania ludowego, mniej przekonywującego, Monaster ten założono po roku 1240, tj. po pierwszym strasznym napadzie groźnych Tatarów (pod wodzą Batuchana, wnuka Temudżyna), który szedł na podbój Europy, jako filję głównego i słynnego kijowskiego monasteru t. z. Ławry Peczerskiej i otrzymał nazwę Kryszczatek, według przedmieścia Kijowa. Stąd więc identyczność tych nazw tak znacznie od siebie oddalonych miejscowości.

Według drugiego podania, zasługującego na większą wiarę, Monaster i kaplica pochodzą z czasów po zawarciu unji kościoła ruskiego i rzymskiego w Brześciu litewskim (1596 r.), którą to myśl powziął był Skarga. Unja jednak była dziełem wyższego duchowieństwa ruskiego, które pragnęło kościół swój podnieść z upadku i przez połączenie z Rzymem nadać mu wyższe znaczenie w państwie. Lecz mnisi, którzy odrzucili dzieło unji i przy prawosławiu zostali, zmuszeni byli opuścić kraj i tu w Kryszczateku tworzyli pierwsze osiedle. Kaplica pochodzi zatem z tych czasów i została pobudowana przy źródełku, które miało moc cudotwórczą. Nosi ono nazwę św. Jana. Woda w tem źródełku spływa 3 ramionami (wiara, nadzieja i miłość).

Józef II. (1780—1790), znany ze swej antykościelnej i antyduchownej działalności, który zniósł wiele świąt, przedewszystkiem zaś mnóstwo klasztorów, zamknął również i ten klasztor. — Dopiero przed trzema laty Synod Bukaresztański przywrócił tej placówce stare prawa klasztorne ukraińskich prawosławnych. W między czasie odprawiano tylko normalne nabożeństwa kościelne w cerkwi.

Najstarszą budowlą jest oczywiście kapliczka. Reszta zabudowań powstała napewno na gruzach innych. Monasterek odwiedzany jest przeważnie przez polskich turystów i gości Zaleszczyk, którzy są często świadkami nabożeństw stale tu według obrządku prawosławnego w języku ukraińskim przez jednego mnicha i jego pomocnika odprawianych.

Położenie Monastyru ma charakter obronny. Stromy brzeg, zawisły tuż nad Dniestrem i znaczna głębokość rzeki w tem miejscu, utrudniały dostęp do klasztoru, a bogata zieleń, skały i śnieg w zimie chroniły przed widokiem.

W ten sposób wszystko razem tworzyło naturalną obronę przed napastnikiem. Tyle wiadomości mniej lub więcej pewnych o Monasterze i kapliczce. Mury klasztoru i jego świątyń mogłyby nam dużo ciekawych rzeczy opowiedzieć, gdyby mówić umiały, wszak cząstka dziejów naszych wiąże się z historją tej ciekawej, a tak skromnej placówki ukraińskich prawosławnych.

W. J. F.

Ustawianie namiotów harcerskich.

Izba rzemieślnicza lwowska na Fundusz Obrony Narodowej

Dyrekcja i personel lwowskiej Izby rzemieślniczej we Lwowie uchwalili opodatkować się na Fundusz Obrony Narodowej na przeciąg pół roku w wysokości pół do jeden procent poborów miesięcznych.

—:o:—

„Sędziowie” na scenie w Stanisławowie. Na zdjęciu: Bay-Rydzewski (ojciec) i Łozińska (Joas).

Z OSTATNICH DNI

Stanisławów dla J. E. Ks. Arcybiskupa Twardowskiego

W Stanisławowie organizowany jest obecnie wspólny wyjazd do Lwowa na dzień 20 września b. r. w którym odbędzie się obchód jubileuszu 50-lecia kapłaństwa J. E. ks. Arcybiskupa dr. Twardowskiego. Ze Stanisławowa wyjedzie do Lwowa specjalny pociąg. Zgłoszenia na wyjazd przyjmuje kancelarja parafjalna w Stanisławowie.

Zakaz nabywania broszury

Ag. Wschód donosi: Władze wojskowe zakazały bibljotekom wojskowym i przestrzegły oficerów, podoficerów i urzędników wojskowych przed nabywaniem broszury dr. J. Schalla pt. „Edward Śmigły Rydz i jego boje” (wydanie „Vita” Lwów 1936) z tego powodu, że broszura ta zawiera szereg elementarnych błędów historycznych, a konstrukcja pisarska jest bardzo słaba. Broszura do rozpowszechnienia w wojsku i wśród młodzieży nie nadaje się.

Zmiany personalne w Policji na terenie województwa lwowskiego

Postanowione zostały następujące zmiany personalne w policyjnym korpusie oficerskim na terenie województwa lwowskiego. Ze Lwowa z Komendy Wojewódzkiej P. P. przeniesieni zostali: nadkomisarz Wysocki do Komendy Wojewódzkiej w Tarnopolu, nadkomisarz Frankiewicz do Komendy Wojewódzkiej warszawskiej, komisarz Dugiełło do Komendy Wojewódzkiej w Tarnopolu. Dotychczasowy komendant powiatowy policji w Drohobyczu nadkomisarz Windak, przeniesiony został do Komendy Wojewódzkiej we Lwowie, komendant powiatowy w Samborze nadkomisarz Radwański, przeniesiony został do Komendy Wojewódzkiej we Lwowie. Mianowani zostali: komendantem powiatowym w Samborze nadkomisarz Fabiański, komendantem powiatowym w Drohobyczu nadkomisarz Kołaciński b. komendant m. Lwowa. Do Komendy Wojewódzkiej we Lwowie przechodzi ze służby w Poznaniu nadkomisarz Topolnicki.

Delegaci wojskowego Instytutu historycznego na Huculszczyźnie

Na Huculszczyznę przybyła grupa delegatów Wojskowego Instytutu Historycznego, celem przeprowadzenia badań naukowych na terenie walk Drugiej Żelaznej Brygady Legjonów. Grupa naukowców pod przewodnictwem mjr. Lewickiego zwiedzi szczegółowo i przejdzie teren walk od Osmołody po Żabie. Na tym terenie wykonane będą szkice i zdjęcia miejsc bohaterskich walk Legjonów w roku 1914/15.

Poświęcenie placu pod budowę kościółka w Oleszy

W Oleszy na terenie powiatu tłumackiego odbyła się uroczystość poświęcenia placu T. S. L. pod budowę kościółka w Oleszy, oraz poświęcenia spółdzielni i świetlicy Związku Strzeleckiego przy udziale licznie przybyłych uczestników uroczystości z Tłumacza i okolicy.

Ciekawe wykopaliska w Przemyślu

Na placu Na Bramie odkopano podczas robót ziemnych na głębokości 5 metrów resztki dawnej starej bramy miejskiej, która odgradzała miasto Przemyśl od przedmieścia lwowskiego.

Przygotowania do winobrania w Zaleszczykach

W Zaleszczykach przystąpiono już w związku z przygotowaniami do winobrania do prac ustalenia kwater i pomieszczeń dla wycieczek małych i zbiorowych. Komitet organizacyjny wyraził życzenie wydatnego powiększenia kwater oraz uruchomienia biura kwaterunkowego. Zwrócono uwagę na konieczność lepszej aprowizacji miasta, aniżeli w roku ubiegłym. Postanowiono urządzić Targ owocowy, oraz uruchomić jak najliczniej punkty sprzedaży owoców, ze specjalnem uwzględnieniem winogron.

Główny obchód odbędzie się w niedzielę 27 września br. Na ten dzień powołana zostanie specjalna straż porządkowa. Wybudowane będą nowe trybuny.

Program głównej uroczystości w dniu 27 września został znacznie rozszerzony. Poza wystawą owoców, odbędzie się wystawa przemysłu ludowego, zawody kajakowe i pływackie na Dniestrze, przedstawienia i chóry ludowe, pokaz strojów regionalnych, pokaz grup, przedstawiających plantacje tytoniowe itp.

Do Zaleszczyk nadeszła wiadomość, że szereg firm lwowskich urządzi stoiska handlowe w czasie obchodu w Zaleszczykach.

—oo—

Wolne posady lekarzy Ubezpieczalni w Tarnopolu

W rejonie Ubezpieczalni Społecznej w Tarnopolu są do obsadzenia dwa stanowiska lekarzy w mieście Tarnopolu, 1 stanowisko w Grzymałowie, 1 stanowisko w Mikulińcach. Termin wnoszenia podań do 15 września br.

Jubileusz Gimnazjum w Chyrowie

We wrześniu tego roku upływa 50 lat od założenia konwiktu w Chyrowie, połączonego z gimnazjum. Dnia 19 września br. odbędą się w Chyrowie uroczystości, poświęcone złotemu jubileuszowi Zakładu z udziałem ks. biskupa Bardy i ks. biskupa Tomczaka, wychowanka Zakładu chyrowskiego. Równocześnie z tym jubileuszem będzie obchodzone w Chyrowie uroczyście 25-lecie Związku byłych Chyrowiaków, powołanego do życia w r. 1911 z okazji złotego jubileuszu Konwiktu.

Zwinięcie kursów T. O. M. w Bolechowie

Zarząd T. O. M. we Lwowie postanowił zwinąć prywatne kursy Towarzystwa, wraz z kursem bieliźniarsko-krawieckim w Bolechowie z powodu zbyt znacznych kosztów utrzymania tej szkoły przy małej stosunkowo ilości uczenic.

Badacz łotewski w Małopolsce Wschodniej

Na terenie Małopolski Wschodniej bawi student Uniwersytetu ryskiego Antoni Padowitz, który zajmuje się badaniem stosunków obyczajowych, religijnych poszczególnych narodów. — Badacz łotewski odbywa podróż jako stypendysta rządu łotewskiego, zwiedził on ostatnio sześć państw.

Rozbudowa szkoły handlowej w Rzeszowie

Szkoła handlowa TSL. w Rzeszowie, przemieniona ostatnio w czteroletnie gimnazjum kupieckie, otrzymała poważniejszą subwencję od państwowych władz szkolnych i rozpoczęła budowę nowego dwupiętrowego skrzydła.

Przebudowa szosy z Worochty do Żabiego

Rozpoczęto przebudowę ważnej szosy komunikacyjnej między Worochtą a Żabiem, obecnie prowadzone są prace na odcinku Bukowiec, gdzie pracuje około 200 robotników. — Przy budowie mostów na tym odcinku pracuje oddział saperów.

Amerykańskie malarki w Kosowie

Do Kosowa przybyła wycieczka słuchaczy nowojorskiej akademji sztuk pięknych, razem kilkanaście osób pod kierunkiem prof. Bartłomiejczyka z Warszawy. Goście amerykańscy zwiedzają Huculszczyznę i studjują sztukę ludową. Dla malarek amerykańskich zaaranżowano pokazowe wesele huculskie, które było przedmiotem wszechstronnych studjów ze strony gości.

Inspekcje wojewody generała Pasławskiego

Wojewoda stanisławowski generał Pasławski przeprowadził szereg dalszych inspekcyj i lustracyj. P. wojewoda udał się do Delatyna, gdzie przeprowadził inspekcję Zarządu gminnego.

Następnie p. wojewoda przeprowadził lustrację Zarządów gmin i czynności Komisyj klimatycznych w Jaremczu, Mikuliczynie i Worochcie. P. wojewoda interesował się zakładami leczniczemi w Delatynie i Jaremczu, oraz rozwojem ruchu letniskowego i turystycznego we wszystkich gminach, położonych w dolinie Prutu. W szczególności p. wojewoda zwracał uwagę na higienę i czystość zakładów kąpielowych, pensjonatów oraz urządzeń publicznych.

P. wojewoda gen. Pasławski przeprowadził na terenie powiatu kosowskiego lustrację Zarządów gminnych w Żabiem, Kosowie i Kutach, oraz zwiedził budujące się Muzeum huculskie i szkołę rolniczą w Żabiem.

Podróż inspekcyjną odbył p. wojewoda w towarzystwie naczelnika Wydziału społeczno-politycznego p. Sambora oraz referenta turystyki p. Gryczuka.

Ostatnio wojewoda stanisławowski generał Pasławski przeprowadził lustrację powiatów Dolina i Stryj. P. wojewoda zwiedził gminy letniskowe, interesując się żywo ruchem turystycznym i letniskowym.

P. wojewoda przeprowadził inspekcję Urzędu akcyz i monopoli w Stanisławowie oraz inspekcję Wojewódzkiego Biura Funduszu Pracy w Stanisławowie, gdzie odbył dłuższą rozmowę na temat spraw i prac bieżących.

Nadwyżka w budżecie powiatu borszczowskiego

Na posiedzeniu Rady powiatowej w Borszczowie przedłożone zostało sprawozdanie rachunkowe Wydziału powiatowego na rok 1935/6. W świetle tego sprawozdania, wyniki gospodarki finansowej Wydziału powiatowego przedstawiają się pomyślnie. Uzyskano w roku 1935/6 nadwyżkę budżetową w kwocie przeszło 40 tysięcy złotych, co w dzisiejszych stosunkach gospodarczych świadczy o celowej i oszczędnej gospodarce. Nadwyżka ta została osiągnięta pomimo spłacenia niedoborów za lata ubiegłe w wysokości około 23 tysiące złotych.

W najbliższym czasie powiat borszczowski przystąpi do poważnych inwestycyj.

Kontrola lekarska nad młodzieżą akademicką
Akcja zwalczania chorób społecznych

Ministerstwo oświaty wydało zarządzenie w sprawie obowiązku badania lekarskiego osób, wstępujących do państwowych szkół akademickich. Zarządzenie to ma na celu zapobieżenie szerzeniu się t. zw. chorób społecznych, a przedewszystkiem gruźlicy wśród młodzieży akademickiej. Chorzy nie będą przyjmowani do szkół akademickich, względnie przyjmowani będą warunkowo i oddani pod ścisły dozór lekarski szkolnej opieki zdrowotnej w razie, jeżeli istnieć będzie prawdopodobieństwo rychłego wyleczenia.

—o—

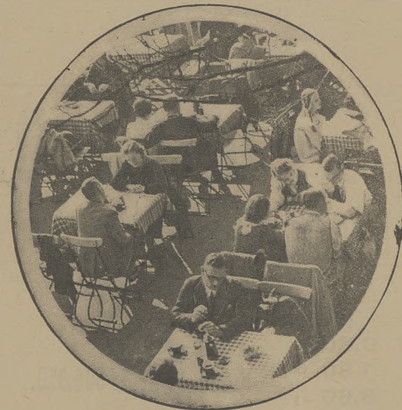
Z działalności Związku Peowiaków w Tarnopolu

Koło Związku Peowiaków w Tarnopolu stworzone na I-szym Ogólnym Zjeździe Peowiaków Ziemi Podolskiej z Placówki Tarnopolskiej, rozpoczęło w miesiącu czerwcu br. intenzywną i bardzo ożywioną działalność organizacyjną na terenie b. Okręgu P.O.W. Tarnopol. Zarząd Koła po ukonstytuowaniu się zorganizował w myśl statutu Sekcję organizacyjną, bratniej pomocy i kulturalno-oświatową i historyczną.

Sekcja organizacyjna będąc w posiadaniu spisu członków b. P. O. W. na tut. terenie zajęła się stosownie do postanowień statutowych zakładaniem Placówek Związków, zaś historyczna zajęła się zbiorem materjałów do monografji b. P. O. W. Okręgu Tarnopolskiego, celem podania do ogólnej wiadomości udziału tarnopolszczyzny w walce o wolność i niepodległość Rzeczypospolitej.

Dzięki pracy Zarządu Koła pod przewodnictwem prezesa Raczyńskiego Piotra, profesora II gimnazjum, oraz życzliwemu ustosunkowaniu się władz administracyjnych zarządu dotychczas zorganizowanych w terenie 8 placówek a to: w Chodaczkowie Wielkim, Bajkowcach, Zbarażu, Stryjówce, Maksymówce, Czernielowie Mazowieckim, Baworowie i Skalacie. W Placówkach tych mianowano Komendantami oraz ich zastępcami członków b. P.O.W. odznaczonych przeważnie Krzyżami względnie Medalami Niepodległości. Ogólna ilość zarejestrowanych dotychczas członków wynosi 345 osób.

Równocześnie Zarząd Koła prowadzi prace przygotowawcze nad założeniem w najbliższym czasie dalszych Placówek Związku w Mikulińcach, Draganówce, Trembowli, Brzeżanach, Kozowej i innych miejscowościach województwa.

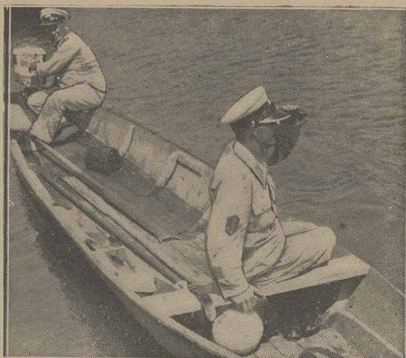
Z ostatnich dni upalnych, gdy na termometrze było 30 stopni w cieniu

Jarosław otrzyma krytą pływalnię

Oddział Ligi Morskiej i Kolonjalnej w Jarosławiu uchwalił projekt wybudowania krytej pływalni, czynnej przez cały rok. Opracowanie planów już się rozpoczęło, pływalnia stanie prawdopodobnie w obrębie stadjonu wojskowego. — Budowa ma się rozpocząć z wiosną 1937 r.

Uczestnicy Zjazdu powiatowego Związku Młodej Wsi w Kolbuszowej, na który zjechało się 158 delegatów. Na zjeździe omówiono cały szereg spraw istotnych, związanych z potrzebami młodzieży wiejskiej.

Policjanci wodni patrolują Wisłę, pilnując przestrzegania przepisów przez lekkomyślnych plażowców, którzy często nieopatrznie wypuszczają się na głębię.

Zadrzewienie dróg i zalesienie nieużytków
w powiecie turczańskim

Na szczególną uwagę zasługuje podjęta przez Wydział Powiatowy turczański akcja zadrzewiania dróg i zalesienia nieużytków.

Przez powiat turczański, jak wiadomo, przebiega szosa Sambor-Sianki, dostępna dla komunikacji samochodowej. Z tą główną drogą państwową związana jest cała sieć drogowa powiatu, której stan utrzymania jest niejednolity. Zadrzewienie tych dróg — to nietylko podniesienie walorów estetycznych górskiej okolicy, ale zarazem pożyteczne i praktyczne ich umocnienie i dopełnienie.

Na drogach sadzi się w powiecie turczańskim topolę niekłańską, pochodzącą z zakładów ostrowieckich, a odznaczającą się niesłychanie szybkim wzrostem i doskonale przystosowującą się do nieurodzajnej gleby górskiej. Aby rozpowszechnić kulturę tego drzewka, założono Powiat. Szkółkę Drzew w Turce. Do akcji tej przystąpiły również zarządy gmin — przez zakładanie szkółek gminnych i gromadzkich.

Topola niekłańska staje się coraz bardziej w naszym powiecie popularna: zaczynają obsadzać nią już także nieużytki. — Akcja spotyka się ze zrozumieniem wśród najszerszych mas ludności, choćby z tego powodu, że drzewo to staje się rębnem już po 25 latach, podczas gdy świerk lub jodła potrzebuje lat 60—80.

Nidzależnie od akcji obsadzania topolą niekłańską propaguje się w powiecie turczańskim, coraz skuteczniej akcję ochrony lasu, przedstawiającego nietylko kapitał drzewny, ale — co dla tych stron jest najważniejsze — rezerwat zdrowego powietrza i zieleni.

Będzie to niewątpliwie jeden z czynników, który wpłynie na spotęgowanie walorów letniskowych i klimatycznych powiatu turczańskiego. j. j.

Wystawa przemysłu metalowego i elektrotechnicznego w Warszawie

Dnia 26 sierpnia b. r. w południe odbędzie się w Warszawie przy ul. Puławskiej 2a — otwarcie wystawy przemysłu metalowego i elektrotechnicznego. Otwarcia wystawy dokona Pan Prezydent Rzeczypospolitej.

W sprawie wypadku podczas ćwiczeń strażackich w Tarnopolu

Ag. Wschód donosi: Wobec nieprawdziwych pogłosek o rozmiarach wypadków, jakie wydarzyły się w czasie wielkiego zjazdu strażackiego w Tarnopolu, ze strony powołanej wyjaśniają, że podczas ćwiczeń istotnie wydarzyły się trzy wypadki, które jednak nie miały poważniejszych następstw. Najdotkliwszego stosunkowo potłuczenia doznał członek Ochotniczej Straży Pożarnej z Brzeżan Władysław Pakosz, który po kilkudniowej kuracji w szpitalu został ze szpitala zwolniony i odjechał do domu do Brzeżan. Dwa inne wypadki były lekkie i nie pozostawiły żadnych następstw.

—o—

Harcerki krakowskie na Podolu

Krakowska Chorągiew Harcerska wysłała na Podole 60 harcerek, celem zwiedzenia zabytków i zapoznania się z wytwórczością sztuki ludowej.

Epidemja czerwonki w Stanisławowie

W Stanisławowie zanotowano ostatnio kilkanaście wypadków zachorowań na czerwonkę, z 1 wypadkiem śmiertelnym.

Sensacyjne odkrycia
w podziemiach kościoła

Najczęściej drobny, napozór nic nie znaczący przypadek jest ojcem sensacyjnych odkryć i nieoczekiwanych rewelacyj. Tak też było z kościołem Dominikanów w Wilnie.

Gdy przyszło do reperacji zagrożonej części fundamentów pod nawą główną, natrafiono na olbrzymie, pełne trumień i porozrzucanych kości katakumby, ciągnące się na znacznych przestrzeniach i schodzące daleko w głąb.

Była to rewelacja, gdyż o istnieniu lochów nikt nie wiedział. Po mieście gruchnęła plotka, że pod kościołem odkryto jakąś średniowieczną kaźń, z celami tortur i straszliwie umęczonemi zwłokami.

Świat naukowy Wilna, pamiętający jeszcze dobrze przypadkowe odkrycie szczątków Barbary Radziwiłłówny, królowej Elżbiety i Aleksandra Jagiellończyka w podziemiach katedry, zainteresował się lochami i przy pomocy studentów uniwersytetu zajął się ich zbadaniem i porządkowaniem.

Po roku wytężonej pracy zdołano zbadać i usystematyzować część podziemi, stając w obliczu coraz to nowych niespodzianek, stwierdzających, że pod kościołem istnieje formalne miasto nisz, katakumb i krypt, ciągnących się na kilka pięter wdół.

Do wielu z nich jeszcze nie dotarto i niewiadomo, co jeszcze kryją one w swoich stęchłych i tajemniczych wnękach.

Schodząc po dość stromej pochyłości, wysłanej szczątkami cegieł i próchnistym pyłem, robiącym wrażenie mieszaniny wapna i zetlałych kości, z miejsca ulega się jakiemuś niesamowitemu wrażeniu.

Tam o kilka kroków za nami, słońce i zieleń, tu koszmarny mrok, zaledwie rozjaśniony niewielką żarówką, woń stęchlizny i pleśni.

W pierwszej krypcie na prawo, tuż obok siebie, z muzealnym szablonem ustawione, otwarte trumny. W pierwszej doskonale zachowana mumja Pociejowej, jednej z fundatorek kościoła i klasztoru. Wiernie zachowane rysy, świadczą o urodzie i ładnej budowie. Z fałd seledynowej, atłasowej sukni, wychylają się drobne ręce i bose stopy. W środku spoczywa starszy mieszczanin, a po jego lewej ręce, w szacie z różowej mory młoda mężatka. Zmarła 6 maja 1730 r. Datę śmierci upamiętniono zaśniedziałemi gwoździkami na boku trumny.

W innej znów krypcie złożono szczątki, co ciekawsze, zebrane z porozbijanych i zniszczonych trumien.

Czaszka kobieca z włosami i resztkami czepeczka ze złotogłowiu, kolekcja damskich pantofelków i butów, krzyżyki przeciw cholerze, t. zw. karawity, resztki silałych materji, słownik łacińsko-niemiecko-polski, znaleziony w jednej z trumien i wreszcie najstarsza z dotychczas znalezionych, trumienka ze zwłokami dziecka z 1693 r. Obok w niewielkiej niszy leżą zwłoki ks. Ogińskiego ze śladami balsamowania, z którym sąsiaduje przeor klasztoru. Mumja miała na palcu metalowy pierścionek z 1751 r., z napisem: „Bóg jest moją wiarą".

Gdy udostępniono zwiedzanie krypt, jakiś kolekcjoner zdarł trupowi obrączkę z palca.

Najkoszmarniejszą ze wszystkich jest olbrzymia katakumba, w której wznosi się piętrowej niemal wysokości sterta, wyschniętych, rzuconych w nieładzie, przeważnie nagich trupów.

Obok zwłok starej kobiety, zwłoki noworodka z rozpłatanym brzuchem i wyrzuconą na wierzch wątrobą. Do mężczyzny z szeroko otwartemi oczami i ustami tuli się tors chłopca, czy młodej dziewczyny. Tam śmieje się resztkami zębów zezerniała czaszka, tu z masy ciał wydzierają się szpony zakrzywionych palców.

W katakumbie, nazwanej „Hadesem", gdyż jest coś z piekielnej grozy w jej upiorności, zrzucano bezimienne ofiary z czasów rzezi Złotorękiego w 1655 r., cholery i powstania 1831 r.

Pod trzema temi warstwami jest jeszcze blisko dwumetrowej grubości pokład ztlałych i startych w proch kości, pochodzenie których nigdy zbadane nie będzie.

Wyszedłszy z katakumb pełną piersią pije się odurzające powietrze letniego dnia, a każdy nerw i każda kropla krwi zdaje się wołać, że jednak życie, mimo trosk i zawodów, jest bardzo piękne.

Na rzecz budowy kaplicy w Strutynie

W Złoczowie odbył się festyn na stadjonie miejskim na rzecz budowy rzymsko-katolickiej kaplicy w Strutynie. Przeznaczono na ten cel dochód w wysokości 1.400 zł.

—oo—

CENY PRENUMERATY wraz z przesyłką pocztową: miesięczna zł. 0.60, kwartalna zł. 1.80, półroczna zł. 3.60. — Konto P. K. O. — 506.350.
CENY OGŁOSZEŃ: Za jeden wiersz milimetrowy przez szerokość jednej szpalty (70 mm.) na pierwszej stronie 60 groszy, na dalszych stronach 40 groszy
Cała pierwsza strona — 1.000 zł., następne strony 650 zł. Zastrzeżone miejsce 50% drożej.

Redaktor: St. Zachariasiewicz. Drukarnia Ekonomja, Lwów, Kopernika 18 Wydawca: Prasowa Agencja Informacyjna Wschód.